

מ"ת 8974/04/23 - מדינת ישראל נגד אחמד אבו קיעאן (עציר) - נוכח בויעוד חזותי

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

מ"ת 8974-04-23 מדינת ישראל נ' אבו קיעאן(עציר)
ת

בפני כב' השופט הבכיר, אלון אופיר
המבקשת
נגד
המשיב
אחמד אבו קיעאן (עציר) - נוכח בויעוד חזותי ע"י ב"כ עו"ד
לירון יפרח ועו"ד ליאור חימוביץ'

החלטה

רקע כללי -

בפני בקשה של המדינה להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו.

ביום 30.4.23 הסכים ב"כ המשיב לקיומן של ראיות לכאורה ביחס לעובדות כתב האישום אשר נלווה לבקשה זו.

הצדדים טענו בפני ביחס לשאלת מסוכנותו של המשיב, כאשר המדינה סברה כי עברו התעבורתי המכביד של המשיב והתנהגותו הלכאורית בפרשה זו, מצדיקים קביעת מסוכנות ברף גבוה ללא כל יכולת לאיין מסוכנות זו בדרך של חלופת מעצר כזו או אחרת ובכלל זה המשך מעצרו של המשיב באיזוק אלקטרוני.

לשיטת המדינה, לא ניתן לתת במשיב זה אמון מינימאלי כי יכבד תנאים מגבילים כאלה או אחרים וזאת נוכח עברו התעבורתי והפלילי המכבידים מאד בתחום התעבורה.

ב"כ המשיב טען כי מדובר במשיב שדעתו הייתה מוסחת בשל מצבה הרפואי הקשה של אימו (הוגשו מסמכים תומכים) ורק בשל מצב זה נהג שוב ברכב כאשר הוא תחת פסילה פעילה.

לשיטת ההגנה, אין כל סיבה שלא לתת בו אמון בסיסי שיציית להחלטה של מעצר בית מלא ולחליפין קיימת אפשרות מבחינת ההגנה להמשך מעצר באיזוק.

בנוסף, נטען כי משיב זה אמור להתחיל היה אתמול (2.5.23) ריצוי של 9 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, וככל

שיעצר עד לתום ההליכים מאחורי סורג ובריח, לא יוכל לבצע את ענישתו כפי שהוגדרה על ידי בית המשפט.

דין והכרעה בבקשה -

בית המשפט העליון פסק בבש"פ 2227/08 טראד גריפאת נ. מדינת ישראל את הדברים הבאים:

"יתר על כן, הלכה היא כי אין להורות על מעצר עד תום ההליכים בגין עבירות תעבורה, אלא במקרים חריגים בלבד [ראו למשל: בש"פ 7352/04 מדינת ישראל נ' אבו כואדי (לא פורסם, 9.8.04)]. יש להורות על מעצר כאמור רק במקרים בהם קיים חשש אמיתי שאף חלופת מעצר לא תהווה מענה להגנת הציבור מפני מסוכנות הנאשם. נוכח הלכה זו, משעה שמטרת המעצר הינה מניעת העורר מלנ"ג ד לתום ההליכים כנגדו ובכלל, שומה היה על בית המשפט קמא לבחון באופן פרטני האם לא ניתן להשיג את תכלית המעצר בדרך חלופית, ולא די בקביעה הגורפת לפיה אין באפשרותה של כל חלופת מעצר שהיא כדי להפיג את מסוכנותו".

כמו כן נשיאת בית המשפט העליון (בדימ) החליטה בבש"פ 10118/04 נזמי ג'באלי נגד מדינת ישראל את הדברים הבאים:

"אכן בימים אלו, כשנגע תאונות הדרכים משתולל וגובה קורבנות רבים חובה על בתי המשפט לסייע במאבק למניעת המסוכנות הנשקפת מנהגים עבריינים, בין השאר באמצעות הרחקתם מהכביש. יחד עם זאת, משקיימת בשלב זה של ההליכים, דרך שבה ניתן להרחיק את הנהג המסוכן מהכביש מבלי שיששה בכלא, יש לעשות מאמץ להעדפה בדרך זו".

מול קביעות אלה של בית המשפט העליון ניצבות גם החלטות אחרות של אותה ערכאה, שם קבע בית המשפט העליון כי בנסיבות בהן עולה מסוכנות חריגה מהתנהגותו של נהג, יהיה מקום להורות על מעצרו עד לתום ההליכים.

להדגמת עמדה זו של בית המשפט העליון אפנה לבש"פ 1753/07 פאדי אבו רקיה (להלן: פרשת אבו רקיה) קבע בית המשפט העליון:

"מסוכנותו של אדם נלמדת ממכלול הנסיבות האופפות את המקרה. בין היתר, נבחנים עברו הפלילי והרשעותיו הקודמות. המסוכנות העולה ממעשה העורר היא רבה ובהתנהגותו גילה, כי הוא חסר רסן, חסר עכבות וחסר מעצורים, מזלזל בחוק ובאוכפיו השוטרים."

"אכן מעצר עד תום ההליכים בעבירות תעבורה אינו שכיח, אך בנסיבות המעשים המיוחדים לעורר, ובפרט חומרתם, יש בהם כדי להצדיק לטעמי את המשך מעצרו עד תום ההליכים נגדו. לא מצאתי כל דופי בהחלטות

המנומקת של בית המשפט המחוזי. הלכה היא כי השיקולים לעניין מעצר עד תום ההליכים נוגעים הן למעשים המיוחסים לנאשם והן לנסיבותיו האישיות העשויות ללמד על רמת מסוכנותו.

כפי שטענה בפני המתמחה טליה פלדמן פרץ בטיעוניה, פסיקתו המנחה של בית המשפט בבאר-שבע שמה את הדגש על "מיהות המעשה ומיהות העושה" לצורך בחינת שאלה האמון אשר ניתן לתת בו.

בעמ"ת 16396-01-16 דגמש נגד מדינת ישראל קבע בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (כבוד השופט אינפלד) את הדברים הבאים:

" הסנגור הצביע על כך שההרשעות הפליליות הן בעיקרן ישנות, והאחרונות הן משנת 2008, ועיקרן משנת 2006. על כך השיב התובע בצדק כי דווקא בתחום הנהיגה בפסילה ישנן הרשעות חדשות יותר, ובין השאר הוטל על העורר עונש מאסר בפועל בן 13 חודש וזאת אך לפני 3 שנים, בסוף שנת 2012. זאת, מעבר למאסר קודם שרוצה בעבודות שירות בגין נהיגה בזמן פסילה, מס' חודשים קודם לכן.

בהתחשב במכלול הנסיבות, מקובלת עליי עמדת המדינה שאין מדובר במי שניתן לתת בו את האמון הבסיסי ביותר הנדרש על מנת לבחון חלופת מעצר. יתרה מזו, גם המעצר בתנאי איזוק אלקטרוני דורש מידה מינימלית של אמון, אך כאשר מדובר במי שהפר פעם אחר פעם את הוראות ביהמ"ש, הרי שלא ניתן לתת בו את אותה מידת אמון מינימלית. "

גם בית המשפט העליון נדרש לאחרונה לשאלת האמון שניתן לתת במשיבים אשר נוהגים רכב בזמן פסילה וכך החליט בית המשפט העליון רק ביום 4.2.20 בבש"פ 1248/20 מיכאל שרו איפרח נגד מדינת ישראל שם נהג המשיב בפעם השנייה בזמן פסילה:

"אכן, בענייני תעבורה הכלל הוא שחרור הנאשם לחלופת מעצר, להבדיל ממעצר עד תום ההליכים (ראו, למשל: בש"פ 2227/08 גריפאת נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.3.2008)); אולם, כמו בהרבה עניינים אחרים, גם כאן יש לבחון את המסוכנות הנשקפת מן הנאשם הספציפי לציבור הנהגים והולכי רגל (ראו, למשל: בש"פ 2974/15 אשכנזי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 12 (20.5.2015)). במקרה דכאן, המבקש מהווה סכנה ממשית לציבור המשתמשים בכבישים - זאת ניתן ללמוד מעברו התעבורתי המכביד, אשר כולל, בין היתר, הרשעות בגין נהיגה בפסילה ונהיגה ללא רישיון. סכנה זו הולכת ומתעצמת לנוכח העובדה שהמבקש הפר את האמון שניתן בו בעבר: מחומר הראיות עולה, כי הוא ביצע את העבירות מושא כתב האישום הנוכחי כשמעל ראשו מרחף מאסר מותנה למשך 8 חודשים. בנסיבות אלו, הנני סבור - כפי שסברו הערכאות קמא - כי החלופות שהלה הציע אינן יכולות להגשים את מטרות מעצרו. גם בהליך השיקום שהמבקש עובר אין כדי לשנות מקביעתי זאת בשים לב לצורך המידי להגן על ביטחון הנהגים והולכי הרגל. "

גם בבש"פ 5493/21 שלמה גבאי נגד מדינת ישראל עסק בית המשפט העליון בשאלת האמון אותו ניתן או שלא ניתן לתת במי שלכאורה נהג רכב בזמן פסילה, וכך קבע:

"אכן, מעצר עד תום ההליכים של נאשם בעבירות תעבורה הינו בגדר חריג, אולם נקבע לא אחת כי יש לבחון את מסוכנותו של הנאשם הקונקרטי לפי נסיבות העניין, וכי ככלל, יש לראות בנאשם הנוהג בזמן שרישיונו נפסל כמי שמהווה סכנה של ממש לציבור המשתמשים בכביש ואף מבטא במעשיו זלזול בהוראות החוק (ראו: בש"פ 2173/12 אל גניני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (22.3.2012); בש"פ 2974/15 אשכנזי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 12 (20.5.2015)). נוסף לכך, כלל הוא כי לבית המשפט שמור שיקול הדעת האם להורות על הזמנת תסקיר מעצר (ראו: בש"פ 27/15 יונס נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 10 (15.1.2015)). כן נקבע כי הזמנת תסקיר מעצר מתאימה, ככלל, למקרים שבהם "לא ברור אם חלופת מעצר תסכון או שבית המשפט מתקשה לעמוד על קנקנה של החלופה הקונקרטית" (ראו: עניין יונס, בפסקה 9), ונדמה כי הדברים יפים לענייננו, זאת, בין היתר, לנוכח עברו התעבורתי המכביד של המבקש, אשר נצבר לו חרף גילו הצעיר, וכן לאור התנהגותו המסכנת חיי אדם, עת המשיך לנהוג בזמן פסילה ובמהירות מופרזת. "

מאחר וכאשר בקשה מסוג זה עוסקת בעבירות תעבורה שביצע לכאורה משיב, הרי ככל שעברו התעבורתי של משיב נתון יהיה חמור יותר, וככל שניתן ללמוד מעברו כי אין לו כל מורא מהחוק או מהחלטות שיפוטיות שניתנו לגביו בעבר, כך יוגדר משיב נתון מסוכן יותר לציבור, והיכולת של בית המשפט לתת בו אמון בסיסי תהיה קטנה יותר.

ומן הכלל אל הפרט -

ביום 23.4.23 נהג המשיב רכב בשעת צהריים על כביש 31 כאשר הוא תחת פסילה פעילה שהוטלה עליו בנוכחותו, כאשר רישיון נהיגתו אינו בתוקף משנת 2016, כאשר רישיון הרכב שלו אינו תקף ובנוסף נהג ללא ביטוח תקף.

עת עוכב המשיב על ידי שוטרים, מסר להם שם כוזב ביחס לזהותו, והציג עצמו כאחיו עד שהתבררה על ידי המשטרה זהותו האמיתית.

התנהגותו המתוארת לעיל של המשיב באה על רקע העובדה כי עת נהג רכב בזמן פסילה של רישיון נהיגתו, מאסר מותנה בר הפעלה לתקופה של 6 חודשים היה תלוי כנגדו, והוא אמור היה להתחיל ולרצות מאסר לתקופה של 9 חודשים בדרך של עבודות שירות ביום 2.5.23.

מאסר זה נגזר על המשיב בנוכחותו רק ביום 29.3.23 (לפני כחודש בלבד!) לאחר שהורשע בביצוע עבירות חריגות בחומרתן הכוללות בריונות כבישים.

הנאשם הורשע כי סיכן חיי אדם אגב נהיגת רכב, לא ציית להוראות שוטרים במדים, חצה עם רכבו שטח הפרדה תוך ביצוע פרסה על קו הפרדה רציף, ונהג בקלות ראש.

בגין עבירות אלה, ולאחר שהתקבלו בעניינו של הנאשם שני תסקירים, בחר בית המשפט לתת לנאשם הזדמנות שיקומית, ולא הורה על שליחתו למאסר מאחורי סורג ובריה אלא הורה על מאסר של 9 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות.

לצד ענישה זו גם נפסל הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה ל- 8 חודשים והוא הפקיד תצהיר במזכירות לצורך

תחילת מניית פסילתו שכאמור ניתנה בנוכחותו.

למרות גזה"ד לעיל שניתן לפני כחודש ימים, ולמרות ההזדמנות השיקומית שקיבל הנאשם על אף העבירות החמורות מאד שביצע, הוא מעל באמון זה שנתן לו בית המשפט, וטרם אף החל לרצות את מאסרו בדרך של עבודות שירות, שוב נהג רכב בזמן פסילה ואם לא די בכך, אלא אף ניסה להתחזות כאדם אחר כדי לחמוק מתפיסתו על ידי המשטרה.

אם לא די במתואר לעיל כדי לבסס את חוסר האמון הבסיסי בנאשם זה כי יציית לתנאים מגבילים אם ישוחרר ממעצרו או אם ימשיך מעצר זה בדרך של איזוק, יש להבין את הרקע הפלילי והתעבורתי המלא של אדם זה:

ביום 31.3.15 גזר על הנאשם בית המשפט המחוזי בבאר-שבע ארבע שנות מאסר בפועל לאחר שהורשע בעבירות של סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה בניגוד לסעיף 332(2) בחוק העונשין-תשל"ז-1977 לצד עבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ותקיפה הגורמת חבלה של ממש. באותה הפרשה גם נהג הנאשם רכב בזמן פסילה והיה בלתי מורשה לנהיגה.

בנוסף, לחובת הנאשם עבירות תעבורה הכוללות נהיגת רכב כבלתי מורשה לנהיגה (במקרה אחר שאינו קשור לפרשת המחוזי), עבירה בגינה נגזרו עליו חודשיים מאסר, אי ציות לאור אדום ברמזור, נהיגה ללא מלווה, ונהיגה נוספת כבלתי מורשה לנהיגה.

את העבירות האחרונות שלכאורה ביצע הנאשם בפרשה זו, הוא ביצע כאשר תיק מב"ד נוסף (ת"פ

1007-04-20 של בית משפט השלום בירושלים) תלוי כנגדו ובו כבר הורשע רק ביום 12.1.23 בביצוע עבירות של הסעת שב"ח, התחזות (נוספת) לאדם אחר, ונהיגה לא רישיון נהיגה תקף.

בתיק המב"ד ממתין הנאשם לגזר דינו.

עברו התעבורתי והפלילי של נאשם זה, לצד סמיכות ביצוע העבירות של הנאשם, פעם אחר פעם כאשר הוא אינו מורתע ממאסר מותנה התלוי כנגדו, והוא ניצב בפתחו של ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות בגין עבירה זהה שביצע לאחרונה, מציבים אותו ברף קיצוני של מסוכנות ובחוסר יכולת מוחלט של בית המשפט לתת בו אמון מינימאלי כי יקיים תנאי שחרור או תנאי מעצר באיזוק.

מי שכבר ריצה שנים של מאסר לאחר שסיכן חיי אדם בנתיב תחבורה, ולאחר ריצוי מאסרו לא מכבד פעם אחר פעם החלטות של בית המשפט המורות על פסילת רישיונו, וגם כאשר הזדמנות שיקומית ממשית ניתנת לו, הוא מועל באמון בית המשפט ושוב נוהג בפסילה, לא ראוי לאמון כי יכבד החלטת שחרור הוא המשך מעצר באיזוק.

בשולי החלטתי אציין לאחר קריאת המסמכים הרפואיים של אימו של המשיב, כי אכן המדובר באישה מבוגרת וחולה מאד המצויה בסכנת חיים מידית כתוצאה ממצבה הרפואי.

יחד עם זאת, אין במצבה הקשה של אימו של המשיב כדי לתת הצדקה לעבירות החמורות שהוא לא מפסיק לבצע, אגב

ניסיונו גם להתחזות לאדם אחר בפעם השנייה.

רף מסוכנותו של משיב זה אינו מושפע ממצבה הקשה של אימו, וכך גם שאלת האמון שכאמור לא ניתן לתת במשיב זה שאין לו מורא מפני החוק או מהחלטות שיפוטיות שניתנות לגביו.

מכל האמור לעיל, ובהעדר יכולת לבחון חלופות מעצר שכן לא ניתן לתת במשיב זה כל אמון בסיסי, אני מורה על מעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו מאחורי סורג ובריח.

ניתנה היום, י"ב אייר תשפ"ג, 03 מאי 2023, בנוכחות הצדדים.